

Vergaderjaar 2004–2005

**24 071**

## **Wateroverlast in Nederland**

**Nr. 65**

### **LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN**

Vastgesteld 21 september 2004

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit<sup>1</sup> heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de problemen voor de agrarische sector door hevige regenval.

De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 21 september 2004.

Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,  
Schreijer-Pierik

De waarnemend griffier van de commissie,  
Van Leiden

<sup>1</sup> Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Ondervoorzitter, Vos (GL), Cornielje (VVD), Buijs (CDA), Van Beek (VVD), Schreijer-Pierik (CDA), Voorzitter, Atsma (CDA), Oplaat (VVD), Geluk (VVD), Waalkens (PvdA), Snijder-Hazelhoff (VVD), Verbeet (PvdA), Van den Brink (LPF), Vergeer (SP), Herben (LPF), Tichelaar (PvdA), Ormel (CDA), Duyvendak (GL), Koopmans (CDA), Van der Ham (D66), Van Velzen (SP), Koomen (CDA), Boelhouwer (PvdA), Douma (PvdA), Dubbelboer (PvdA), Kruijsen (PvdA) en Vacature (CDA).

Plv. leden: Slob (CU), Vendrik (GL), Örgü (VVD), Spies (CDA), Dezentje Hamming (VVD), Mastwijk (CDA), Ten Hoopen (CDA), Hofstra (VVD), Veenendaal (VVD), Samsom (PvdA), De Krom (VVD), Duivesteijn (PvdA), Eerdmans (LPF), Vacature (SP), Van As (LPF), Van Heteren (PvdA), Van Lith (CDA), Van Gent (GL), Van Bochove (CDA), Van der Laan (D66), Gerkens (SP), Jager (CDA), Timmer (PvdA), Depla (PvdA), Fierens (PvdA), Verdaas (PvdA) en Vacature (CDA).

1

*Hoe wordt omgegaan met de toezegging schade uit 2002 uit te keren als boeren en tuinders zich verzekeren en een taxatierapport kunnen overleggen?*

Deze toezegging om te komen tot tegemoetkoming in de kosten van de schade van 2002 staat nog steeds. Evenals het feit dat ik hier voorwaarden aan heb verbonden. Cruciale voorwaarde is dat ondernemers hun gewassen in ieder geval gedurende vijf jaar verzekeren tegen oogstschade door zware regenval. Vanzelfsprekend dient voor de tegemoetkomingsregeling allereerst goedkeuring te worden verkregen van de Europese Commissie.

2

*Worden voor Agriver en Aquapol dezelfde criteria/voorwaarden gehanteerd?*

Ja, het Rijk hanteert de criteria zoals deze in de Subsidieregeling nieuwe agrarische schadeverzekeringen 2003 zijn geformuleerd.

3 en 8

*Wat zijn de oorzaken voor de vertraging in de opstart van de collectieve waarborgmaatschappij Aquapol?*

*Kunt u aangeven waarom het traject van de Pensioen- en Verzekeringskamer (PVK) zo'n langdurig proces is geweest. Welke rol speelt het ministerie hierbij?*

Nieuw toetredende verzekeraars hebben uit hoofde van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 toestemming nodig van de Pensioen- en Verzekeringskamer (PVK) alvorens zij de verzekeringsmarkt mogen betreden. LTO Aquapol heeft ingevolge deze wet een aanvraag ingediend bij de PVK. De beoordeling van de aanvraag van Aquapol is een zaak tussen Aquapol en de PVK. De minister van LNV is hierin geen partij. Wel heb ik de toetreding van nieuwe verzekeraars, zoals Aquapol zo veel mogelijk gefaciliteerd. Dit heb ik gedaan door in overleg te treden met de PVK over de waardering van de garantiesubsidie. Het is voor nieuw toetredende verzekeraars van belang dat de garantiesubsidie door de PVK wordt aangemerkt als vermogen dat meetelt bij het vereiste «startkapitaal» van nieuwe verzekeraars. Naar aanleiding van dit overleg heb ik de garantieovereenkomsten na afstemming met beide verzekeraars (Aquapol en Agriver) begin juli aangepast. Als gevolg van deze aanpassing wordt de garantiesubsidie door de PVK in aanmerking genomen bij de beoordeling van de solvabiliteit van nieuw toetredende verzekeraars. Deze aanpassingen in juli doen niet af aan de rechtsgeldigheid van de garantieovereenkomsten zoals deze op 18 maart 2004 met verzekeraars zijn gesloten en de aanspraak die verzekeraars sinds 18 maart 2004 konden maken op een garantie.

Overigens heeft LTO Aquapol mij te kennen gegeven dat de PVK medio juli heeft aangegeven nog niet over alle voor de beoordeling van de aanvraag noodzakelijke informatie te beschikken.

4

*Welke voorzieningen (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz), Borgstellingsfonds (Bf) zijn in beeld voor ondernemers die failliet dreigen te gaan en niet aan een verzekering (kunnen) deelnemen?*

Landbouwers die getroffen zijn door tijdelijke financiële problemen kunnen voor het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 in aanmerking komen.

Het bijstandsbesluit is een laatste redmiddel, als er andere regelingen zijn die kunnen helpen gaan deze voor. Het besluit biedt voor het oplossen van de financiële problemen een drietal voorzieningen, namelijk een periodieke uitkering, bedrijfskapitaal in de vorm van een rentedragende lening of borgstelling.

De belangrijkste voorwaarde is dat het bedrijf levensvatbaar dient te zijn. Als men een lening van een bank kan krijgen kan het besluit niet worden toegepast en als het eigen vermogen een bepaalde grens te boven gaat wordt bijstand alleen in de vorm van een lening verstrekt.

Het Borgstellingsfonds voor de landbouw is niet van toepassing in deze situaties.

5

*Kunt u een chronologisch inzicht geven in het traject van het tot stand komen van de waterschadeverzekering (zowel van Agriver als Aquapol)?*

In het navolgende is een chronologisch overzicht weergegeven van de totstandkoming van de Subsidieregeling nieuwe agrarische schadeverzekeringen 2003 tot en met de verlening van de subsidie waarmee de totstandkoming van een agrarische schadeverzekering mogelijk is gemaakt. Voor de volledigheid wijs ik u erop dat bij het daadwerkelijk in de markt zetten van een waterschadeverzekering geen rol is weggelegd voor de minister van LNV. Voor een uiteenzetting hierover verwijs ik u naar het antwoord op de vragen 3 en 8.

Op 15 oktober 2003 heeft de Europese Commissie goedkeuring verleend aan de Subsidieregeling nieuwe agrarische schadeverzekeringen 2003. Op 21 oktober 2003 is deze regeling gepubliceerd in de Staatscourant (2003, nr. 203).

Van 12 januari tot en met 30 januari 2004 is de Subsidieregeling nieuwe agrarische schadeverzekeringen 2003 opengesteld.

Op 18 maart 2004 heb ik twee aanvragers, Agriver en LTO Aquapol een garantiesubsidie verleend. Tevens heb ik hen een ondertekende garantieovereenkomst doen toekomen. Beide verzekeraars kunnen vanaf dat moment aanspraak doen op de garantstelling van het Rijk, mits zij een oogstschadeverzekering tegen zware regenval bieden.

Vanaf 19 maart 2004 biedt verzekeraar Agriver de verzekering aan.

Maart 2004 tot en met juli 2004 afstemming van de wijzigingen in de garantieovereenkomsten, met de PVK en de verzekeraars.

6

*Welke overeenkomsten bent u aangegaan met Agriver en Aquapol in respectievelijk maart en juli, en wat is daarbij ondertekend?*

Zie ook de antwoorden op de vragen 3 en 5. Het betreft hier garantieovereenkomsten tussen Rijk en verzekeraars. Op grond van artikel 9, derde lid, van de Subsidieregeling nieuwe agrarische schadeverzekeringen 2003 gaat het sluiten van deze overeenkomst, waarin meer inhoudelijke aspecten van de oogstschadeverzekering zijn uitgewerkt, aan de subsidieverlening vooraf. Op basis van deze overeenkomsten kunnen de verzekeraars vanaf 18 maart aanspraak doen op de garantstelling van het Rijk.

7

*Was u op de hoogte dat Aquapol in juli nog niet op de markt kon gaan?*

Ja.

9

*Kunt u aangeven welke relatie er ligt met de toezegging gedaan in 2002 aan de bedrijven voor schadevergoeding van de waterschade in 2002? Is er een voorwaarde dat deze gedupeerden nu ook daadwerkelijk verzekerd zijn, om aanspraak te maken op vergoeding?*

Zie ook het antwoord op vraag 1. Voorwaarde van tegemoetkoming in de schade 2002 zal zijn dat ondernemers aan kunnen geven dat zij gedurende een periode van 5 jaar verzekerd zijn tegen oogstschade door zware regenval.

10

*Is het waar dat er middelen voor oogstschade in het POP/ Brusselse fondsen zitten?*

Nee, het POP bevat geen regeling voor oogstschade.

11

*Is het, met oog op de verplichte uitbreiding van de mestopslagcapaciteit, dit jaar, de laatste keer dat uitstel van het uitrijverbod van dierlijke mest wordt verleend? Zo nee, waarom niet?*

Ik heb dit jaar besloten, gezien de uitzonderlijke weersomstandigheden in de 2e helft van augustus, een verlenging toe te staan van de uitrijperiode op zandgronden. Dit ondanks het negatieve advies van de Technische Commissie Bodembescherming die wijst op de milieukundige bezwaren. Dit besluit is dan ook incidenteel en ik acht het niet goed voorstelbaar dat in volgende jaren opnieuw een dergelijke vrijstelling zal worden verleend. Dit staat echter los van het Besluit mestopslagcapaciteit dat per 1 januari 2005 van kracht zal zijn. Dit besluit verplicht bedrijven om voor tenminste 6 maanden eigen opslagcapaciteit te hebben óf de mest op basis van een contract van het bedrijf af te voeren en elders op te slaan. Aangezien er op nationaal niveau ruim voldoende opslagcapaciteit beschikbaar is, verwacht ik niet dat er op bedrijfsniveau grote investeringen gedaan zullen (moeten) worden voor uitbreiding van mestopslagcapaciteit. En daarmee verschilt de feitelijke situatie na het van kracht worden van het Besluit mestopslagcapaciteit niet of nauwelijks van de huidige situatie.

12

*Sinds wanneer is er overleg tussen overheid en sector om te komen tot een verzekering voor regenschade? Wat zijn de redenen dat deze verzekering nog steeds niet rond is?*

Sinds 1998 is er door overheid en bedrijfsleven overleg gevoerd over een structurele voorziening voor oogstschade door zware regenval. Na de regenschade van 2002 kwam het overleg in een stroomversnelling. Op 19 november 2002 werd er een principeakkoord gesloten tussen overheid en bedrijfsleven. De uitwerking van dit akkoord heeft ertoe geleid dat oogstschade door zware regenval vanaf 19 maart 2004 een verzekerbare risico is. Zie ook het antwoord op vraag 3.

13

*Acht u het aannemelijk dat als een verzekeringsmogelijkheid pas in de loop van dit seizoen gerealiseerd wordt, boeren en tuinders ook al voor datzelfde seizoen een passende verzekering afgesloten hebben?*

Boeren en tuinders kunnen vanaf 19 maart 2004 een oogstschade verzekering tegen zware regenval afsluiten. Verschillende media hebben hieraan aandacht besteed. Ik noem in dit verband De Telegraaf, Het Algemeen Dagblad, Oogst, Agrarisch Dagblad, het ledenblad van de Nederlandse

14

*Aan de hand van welke criteria wordt vastgesteld of er sprake is van een ramp?*

Er is sprake van een ramp als voldaan is aan de criteria van artikel 1 van de Wet rampen en zware ongevallen. Het moet dan gaan om een gebeurtenis waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad. Als aanvullende voorwaarde geldt, dat een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken. Bij het laatste gaat het niet om samenwerking die de gebruikelijke dagelijkse samenwerking tussen brandweer, politie en overige hulpverleningsdiensten ontstijgt. Het gaat dan om de samenwerking die ten tijde van grootschalige gebeurtenissen onder bestuurlijke coördinatie en bevelvoering van één operationeel leider geschiedt.

Indien sprake is van een ramp, betekent dat niet automatisch dat de overheid een tegemoetkoming in de door burgers en bedrijven geleden schade verstrekt. De Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen is in beginsel beperkt tot aardbevingen en overstromingen en kan van toepassing worden verklaard op vergelijkbare rampen. De laatstgenoemde wet sluit een tegemoetkoming volledig uit indien de schade verhaalbaar is, door eigen schuld is ontstaan, of indien de geleden schade redelijkerwijs verzekeraar is. Overigens bekijkt de commissie tegemoetkomingen bij rampen en calamiteiten (CTRC) momenteel welke rol de overheid in de toekomst zou moeten hebben in het verstrekken van tegemoetkoming bij rampen en calamiteiten.

De CTRC zal haar resultaten in het najaar presenteren.